

Tisztelt Konferencia!
Kedves Megjelentek!
Hölgyeim és Uraim!

Szeretettel köszöntöm Önöket a mai konferencián .Előadásom címe **A Non-profit szektor az Észak-Alföldi régióban a foglalkoztatáspolitikai szempontokból**” .Tekintettel arra ,hogy ebben a témában átfogó kutatás még nem készült ,csak az általam gyűjtött és ismert információkra tudok hagyatkozni.

2004.óta vagyok a *Nemzeti Civil Alapprogram Észak-Alföldi Regionális Kollégiumának* tagja , s a pályázatokon megjelent civil szervezetekről-akik feltehetően a legaktívabbak- vannak megbízható információim.

A saját szemüvegemem keresztül úgy látom a **régió 3 megyéje-Hajdú-Bihar:Jász Nagykun Szolnok:Szabolcs-Szatmár-Bereg-** alapvetően más fejlődési pályát futott be ezen a területen,sőt kistérségenként ,tájegységenként is különböző a civil szervezetek jelenléte a múltban és a jelenben egyaránt .Az azonban nyilvánvaló,hogy az egyébként is fejlett nagyvárosokban,megyeszékhelyeken és kistérségi központokban van a működő civil szervezetek nagy része,és ezáltal a távolságok a városok és falvak között még inkább nőttek.

Nézzük mi a helyzet országosan a „*Nonprofit szervezetek Magyarországon 2004.*”c .kiadvány azt mutatja,hogy **2004-ben 52391 nonprofit szervezet működött Magyarországon,20805 alapítvány és 31586 egyesületi formában .Bevételeik összege elérte a 818 milliárd forintot,ami az 1999.évi 416 milliárd forintos bevétel közel kétszeresét teszi ki .Az állami támogatásokból származó források 298 milliárd forint összegűek .Összesen 86501 ember dolgozott a szektorban,döntő többségben főállásban és teljes munkaidőben .Önkéntes segítők a szervezetek 62 %-ának munkáját segítették,számuk közel 500 ezer fő.**

Az országos adatok mellett érdemes körülnézni a mi régióinkban is.

Az **Észak-Alföldi régió 388 településéből 301-ben van jelen civil szervezet.**

Hajdú-Bihar megye	82 településéből	72 településen van
Jász Nagykun Szolnok megye	78 településéből	73 településen van
Szabolcs Szatmár-Bereg megye	228 településéből	156 településen van non profit szervezet.

Ha megnézzük a **non profit szervezetek számát** megyénként is,a következőket láthatjuk:

	1993-ban	1998-ben	2004-ban db
Hajdú-Bihar megye	1369	1993	2607
Debrecen			1163
Hajdúböszörmény			134
Püspökladány-Hajdúszoboszló-Berettyóújfalu			50 fölött
Jász Nagykun Szolnok megye	1363	1663	2300
Szolnok			464
Jászberény			110
Törökszentmiklós-Karcag-Kisujszállás-Törökszentmiklós			50 fölött
Szabolcs-Szatmár Bereg megye	1287	1750	2487
Nyíregyháza			589
Nyírbátor-Mátészalka-Kisvárd			50 fölött

Vizsgáljuk meg a fenti számok tükrében, hogy megyénként milyen **bevételeket** realizáltak a **non profit szervezetek**:

	1993.	2000.	millió Ft
Hajdú Bihar	1.956,8	11.248,5	
Jász Nagykun Szolnok	1.844,2	7.641,1	
Szabolcs Szatmár Bereg	1.464,5	11.300,3	

Ha a tevékenységcsoportokat vizsgáljuk, **arányokat** tudunk megállapítani:

Kulturális tevékenységgel /amely adat tartalmazza a kulturális örökségvédelmet is/ foglalkozik a civil szervezetek 10,5 %-a, amely az elmúlt 10 év alatt nem változott jelentősen,

A sportszervezetek száma csökkent, 21 %-ról 13 %-ra,

A szabadidős, hobbi tevékenységgel foglalkozó szervezetek 12-ről 15 %-ra nőttek,

Az oktatás területén történt a legnagyobb változás, szinte duplájára nőtt a szervezetek száma 9-ről 16 %-ra

A szociális ellátással és a településfejlesztéssel foglalkozó szervezetek száma is jelentősen megnőtt, 8-ról 9-re, 3-ról 5-re

Annak ellenére, hogy a számok egyértelműen emelkednek, kedvezőtlen jelek is mutatkoznak:

- 1./ az 1989-ben bejegyzett szervezetek $\frac{1}{4}$ -e *szünetelteti* tevékenységét,
- 2./ a városok kivételével szinte mindenütt *csökkent* a szervezetek száma,
- 3./ egyre *nagyobb teret nyernek* az önkormányzati alapítású, *közfeladatok ellátására* létrehozott alapítványok/óvodák, iskolák, könyvtárak, múzeumok/
- 4./ az érdek-képviselői szervezetek száma drasztikusan *csökken*

Ezek a tényezők instabilitást idéznek elő.

Mi az előnye a civilek munkaerő-piaci jelenlétének?

-a helyi szintű cselekvési lehetőségek kihasználása, mert a civilek beágyazottak a társadalomba

-a rejtett erőforrások mozgósítására a civilek alkalmasabbak kapcsolataikon keresztül

-a társadalom hátrányos helyzetű, marginalizálódott csoportjaival már amúgy is kapcsolatban állnak

-ha termelődik haszon, visszaforgatják-ezért non-profit-

-közösségi érdekek képviselésével a társadalmi ellenőrzés a legszélesebb körben zajlik, mivel a

civilek alkalmasak az érdekképviselőre, átláthatóan, nyilvánosan működnek

A munkanélküliség kezelésére létrejöttek foglalkoztatási célú non-profit szervezetek, a mi megyénkben és a régióban is működnek ilyenek.

Bár számuk kb 60 %-ra csökkent az elmúlt időben. Ennek részben az az oka, hogy egyedül a pályázati pénzek nem tudják a szervezet stabilitását megadni. Nagyon nehéz a versenyben fennmaradni a piaci szervezetekkel /sérültek bábokat készítenek, stb.../

Azok a szervezetek, akik rendelkeznek saját ingatlanokkal /90-es évek közepén szerezték/könnyebben fennmaradnak, mint akiknek bérelni kell.

A főállásban alkalmazott munkaerő még ha képzett is a bizonytalan környezetből elmenekül, s akkor elvész a belé fektetett energia. A humán erőforrás gazdálkodás gyenge pontja a szektornak. Ugyanakkor megfigyelhető, hogy egyetemeket, főiskolákat végzettek nagyobb arányban vannak jelen, mint a többi szférában, valamint a nyugdíjasok is.

A non-profit szektor bevételeinek nagy része azoknál a szervezeteknél jelenik meg, ahol foglalkoztatnak munkatársat, s úgy látszik, hogy a bevétel növekedése az átvállalt közfeladatok finanszírozásából ered részben

Miben lehet nagy szerepük a jövőben:

-----a munkanélküliség megelőzésében

-----a nemek esélyegyenlősége terén/jeleleg is, hasonlóan más közösségi területekhez sok a női vezető

-----idős, de még aktív munkaerő foglalkoztatása

-----hátrányos helyzetűek foglalkoztatása/ fogyatékosok, fiatalok, roma pr. /

-----képzés, humán erőforrás fejl./óriási érdemei vannak a szektornak/

-----hazai és európai pályázatokon való megjelenés

Ezeknek a feladatoknak a megoldásához kívánok Önöknek sok sikert a jövőben!

Nagyné Kiss Mária
(alelnök, NCA Észak-alföldi Regionális Kollégium)